ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ
ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2196 ਦੀ 2012)
ਫਰਵਰੀ 24, 2022

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਨਿਯਮ, 1944: ਨਿਯਮ 173(Q)(2) – ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ – ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੀ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ – ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 173(Q)(1) ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 12.05.2000 ਨਾਲ ਨਿਯਮ:173(Q)(2) ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ; ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ, ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਚਲ ਅਤੇ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਬਲਾਕ 'ਤੇ ਵੀ ਚਾਰਜ ਬਣਾਇਆ – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਿਰ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵੀ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਅਤੇ ਓ ਧਾਰਾ 13(4) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੀ ਲੋਨ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਨਿਯਮ: 173(Q)(2) ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸਨੂੰ 12.05.2000 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਬੈਂਕ, ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 08.04.2011 ਨੂੰ 1944 ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ. 11E ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ 1944 ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ – ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰੁੱਧਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਐਕਟ, 2002 – ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ, 1944 – ਧਾਰਾਵਾਂ 11E, 38A – ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 – ਸ. 6.

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ:1. ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸਨੂੰ 12.05.2000 ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ, ਭਾਵ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ, ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਹੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬਕਾਏ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 08.04.2011 ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 11E ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤੀ ਅਤੇ SARFAESI ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 1944 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣਗੇ। 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼, ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 47, 48]

2.1 ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ 12.05.2000 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 1944 ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 173Q(2) ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ

ਸੈਕਸ਼ਨ 38A(c) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 38A(e) ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ, 1944 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 33]

2.2 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੀ ਰੱਦੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 38A(c) ਅਤੇ 38A(e) ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ, 1944 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰਥਨ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ "ਨਿਯਮ" ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 38A(c) ਅਤੇ 38A(e) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਪਣੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 38A(c) ਅਤੇ 38A(e) ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ "ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 12.05.2000 ਤੋਂ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ/ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 12.05.2000 ਤੋਂ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦੇ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 2001, ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 2002 ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 2017 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 1944 ਦਾ ਨਿਯਮ 211, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ "ਕੁਝ ਵੀ" ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, 2001, 2002 ਅਤੇ 2017 ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਹਨ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 211, ਸ਼ਬਦ "ਕੁਝ ਵੀ" ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ "ਮਾਲ" ਦੀ ਵੈਸਟਿੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰ. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 12.05.2000 ਅਤੇ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 211 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ, 2001 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 28, 2002 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 28 ਅਤੇ 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 28, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਸਰਕਾਰ, ਨਿਯਮ 28 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਮਾਲ" ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਜ਼ਬਤੀ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [ਪੈਰਾ 36] [688-E-H; 689-A-F]

ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਕੇਨਸੁਗਰ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2000) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 536 : [2000] (1) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 518 – ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 2010 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਗੁਜਰਾਤ 10656 – ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2.3 ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਨਾਲ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਚਾਰਜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।" ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਚਾਰਜ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 11E ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 08.04.2011 ਨੂੰ,

1944 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀ/ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ (zc) ਤੋਂ (zf) ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਨਾਲ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 35 ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 11E ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, 08.04.2011 ਨੂੰ, ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 1944 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 37, 43, 44]

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਆਈ.ਸੀ.ਓ.ਐਮ. ਲਿਮਿਟੇਡ. & ਅਨੁ. (2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 121 : [2008] (17) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 120 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਯੂ.ਟੀ.ਆਈ. ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ. ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ 2006 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਮਦਰਾਸ 1182; ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਲਾਈਫਸਟਾਈਲ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ & ਅਨੁ. 2008 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਬੰਬਈ 137 – ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਦੇਨਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਭੀਖਾਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਸ ਪਾਰੀਖ & ਅਨੁ: (2000) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 694 : [2000] (3) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 509; ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਿਰੀਗੁੱਪਾ ਸੁਗਰਸ & ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ. & ਅਨੁ. (2007) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 353 : [2007] (8) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 898 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2.4 ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇਹ ਆਂਤਰਿਕ ਖਾਮੀ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਸ਼ਸਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

[ਪੈਰਾ 45]

2.5 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 8-9 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਚਾਰਜ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੈਧ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜੜ੍ਹੇ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

[ਪੈਰਾ 46]

ਬਿਹਾਰ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1972) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 196 : [1971] (0) ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 299; ਰਾਣਾ ਗਰਡਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 746; ਸਿਤਾਨੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕਸ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ. ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ 1998

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 416; ਨਾਗਾਰਜੁਨਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ (2008) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 276 : [2008] (14) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 859; ਕੈਨਰਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਦੇਬਾਸਿਸ ਦਾਸ (2003) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 557 : [2003] (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 968; ਗੈਮਨ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਖਾਸ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (2006) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 354 : [2006] (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 304; ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਅਮ੍ਰਿਤਲਾਲ (2001) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 397 : [2001] (2) ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 195; ਬ੍ਰਿਹਨ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸ਼ੂਗਰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜਨਾਰਦਨ ਰਾਮਚੰਦਰ ਕੁਲਕਰਨੀ [1960] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 85 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[1971] 0 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 299 ਪੈਰਾ 17 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2012) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 746 ਪੈਰਾ 17 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2008] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 859 ਪੈਰਾ 22 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2003] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 968 ਪੈਰਾ 22 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2006] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 304 ਪੈਰਾ 22 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2001] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 195 ਪੈਰਾ 24 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1960] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 85 ਪੈਰਾ 24 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2000] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 518 ਪੈਰਾ 36 ਨੂੰ ਅਨੁਸਰਿਆ ਗਿਆ

[2000] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 509 ਪੈਰਾ 39 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2007] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 898 ਪੈਰਾ 40 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2008] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 120 ਪੈਰਾ 44 ਨੂੰ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2196 ਆਫ 2012.

ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 05.08.2008 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜਿਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਿਮਿਨੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਧ੍ਰੁਵ ਮੇਹਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ-ਆਈ, ਅਨੰਤ ਗੌਤਮ, ਨਿਪੁਣ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਮਿੱਟਰ & ਮਿੱਟਰ ਕੰ., ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੇ. ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਮਿਸ ਰਸ਼ਮੀ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਮੁਕੁਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਾਡੀਅਲ, ਇੰਦਿਰਾ ਭਾਕਰ, ਐਮ. ਕੇ. ਮਾਰੋਰੀਆ, ਬੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਜੈਨ, ਮਿਸ ਮੰਜੁਲਾ ਗੁਪਤਾ, ਬੱਡੀ ਏ ਰੰਗਨਾਧਨ, ਏ. ਵੀ. ਰੰਗਮ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 05.08.2008 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਿਮਿਨੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ (ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2) ਨੇ 31.12.1996 ਨੂੰ ਐਮ/ਐਸ ਰਾਠੀ ਇਸਪਾਤ ਲਿਮਿਟੇਡ/ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 4 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ "ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ.") ਨੂੰ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੀ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 25.11.1997 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਖਿਲਾਫ 6,97,62,102/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(1) ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ ਦੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ 2 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 12.05.2000 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 25.11.1997 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਸਟਮ, ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੀਈਜੀਏਟੀ), ਜੋ ਹੁਣ ਕਸਟਮ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੀਈਐਸਟੀਏਟੀ) ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

2005 ਵਿੱਚ, ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕੌਂਸੋਰਟੀਅਮ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲਾ ਬੈਂਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਚਲ ਅਤੇ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ/ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਟ ਕੀਤਾ। ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਪਤੀਆਂ (ਕੱਚਾ ਮਾਲ, ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ, ਤਿਆਰ ਮਾਲ, ਵਸੂਲਯੋਗ ਆਦਿ) ਅਤੇ ਬਲਾਕ (ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪਲਾਂਟ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀਆਂ) ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਬਣਾਇਆ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਨਾਂਕ 26.03.2007 ਰਾਹੀਂ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. 'ਤੇ 7,98,02,226/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 7,98,03,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ, ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪਲਾਂਟ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਨਾਂਕ 29.03.2007 ਰਾਹੀਂ, ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਤੋਂ 2,67,00,348 ਅਤੇ 74,24,332 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 3,41,24,680/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪਲਾਂਟ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਮਾਨ, ਵਾਹਨ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਤਪਾਦਨ, ਉਤਪਾਦਨ, ਸਟੋਰੇਜ਼ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਨ।

6. ਪਰੰਤੂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੂਕ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੇ, 02.08.2007 ਨੂੰ, ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਆਈ. ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਅਧੀਨ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲਾ, ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਆਈ. ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ, 27.11.2007 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੂਲ 173Q(2) ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ

ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅਧੀਨ-ਨਿਆਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 22.12.2007 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕਰਜ਼ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੇ 28.12.2007 ਨੂੰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਵਲੋਂ, 15.01.2008 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ।

8. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਲ ਅਤੇ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

"ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟੈਕਸ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਠੀ ਇਸਪਾਤ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4, ਤੋਂ ਚਲ ਜਾਂ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਨਿਊਂ ਰਾਹੀਂ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਗਈਆਂ ਹਨ" ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਬਤੀ/ਜ਼ਬਤੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਤੋਂ", ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।"

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਚਾਰਜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਕਰਜ਼ਾ ਮਿਟਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਅਸੀਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ। ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਲਲੇਖ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ"

10. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

11. ਮਿਸਟਰ ਧ੍ਰੁਵ ਮੇਹਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ ਹਨੰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1: ਕੀ ਲੜ. ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨੇ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਸਟੈਚਯੂਟ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ 17.05.2000 ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2: ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਸੰਬੰਧ

ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਤਪਾਦ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? 12. ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਟੈਚਯੂਟ ਬੁੱਕਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ 12.05.2000 ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

III. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਦੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12.05.2000 ਨੂੰ ਅਤੇ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 211 ਦੇ 2001 ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 2001 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਵ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 28, 2002 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 28 ਅਤੇ 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 28 ਨੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦੇ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੇ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 28 ਨੇ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹ "ਸਮਾਨ" ਵੇਸਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਧ੍ਰੁਵ ਮੇਹਤਾ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬੱਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ [2010 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਗੁਜਰਾਤ 10656].

14. ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਰਿਸਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਰਤੀ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ 12.05.2000 ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸਠ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ “ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਮਿਲੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?” ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 08.04.2011 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11E ਦਾ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1944 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਸੈਸੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਥੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, SARFAESI ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(zc) ਤੋਂ (zf) ਅਤੇ SARFAESI ਐਕਟ 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਮਿਲੇਗੀ।

16. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦਸਿਆ ਕਿ SARFAESI ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਰਤੂੰ ਕਰਕੇ ਅਸਰਦਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, SARFAESI ਐਕਟ 2002 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਸਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾ 11E ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜੋ ਕਿ 08.04.2011 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਸੈਸੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲਾਜ਼ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 11E ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ SARFAESI ਐਕਟ, 2002 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, SARFAESI ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11E ਦੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 08.04.2011 ਨੂੰ, 1944 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਸਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਰਿਸਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਤਾਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ (ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ)

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ/ਗਿਰਵੀ/ਬੇਲੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [(1972) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 196]NONE

ਦੇਨਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਭੀਖਾਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਸ ਪਾਰਿਖ ਅਤੇ ਅਨਜ: [(2000) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 694]NONE

ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਿਰੀਗੁੱਪਾ ਸੁਗਰਸ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [(2007) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 353]NONE

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਆਈ.ਸੀ.ਓ.ਐਮ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨਜ: [(2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 121]NONE

ਰਾਣਾ ਗਰਡਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [(2012) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 746]NONE

ਸਿਤਾਨੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕਸ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ. ਕਸਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ [1998 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 416]NONE

ਯੂ.ਟੀ.ਆਈ. ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ. ਡਿ. ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ [2006 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਮਦਰਾਸ 1182 (ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ)]NONE

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਲਾਈਫਸਟਾਈਲ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [2008 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਬੰਬਈ 137]NONE

18. ਮਿਸਟਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਐਕਟ, 2002 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 11ਈ [08.04.2011 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ] ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰ.ਡੀ.ਬੀ.ਏ. ਐਕਟ, 1993 ਵਿੱਚ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ]

ਧਾਰਾ 31ਬੀ [01.09.2016 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ] ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਸਾਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 26ਈ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ [24.01.2020 ਤੋਂ ਲਾਗੂ], ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਰਾਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਰਾਜਸਵ/ਟੈਕਸਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ/ਰਿਕਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

19. ਉਲਟ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ:

(ਏ) ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1: ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਜਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 (ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ.) ਦੁਆਰਾ ਆਵੇਦਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੁਆਰਾ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਗਭਗ 8 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਬ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

(ਬੀ) ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2: ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਧਾਰਾ 38ਏ(ਸੀ) ਅਤੇ 38ਏ(ਈ) ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚਾਈ ਨਹੀਂ ਗਈ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਨੂੰ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ, ਉਕਤ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਨਿਯਮ 2001 ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

20. ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

21. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਫਰੇਮ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕਰਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਜਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼, ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੁਆਰਾ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਗਭਗ 8 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

22. ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 31.12.1996 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 12.05.2000 ਨਾਲ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 173ਕਯੂ(2) ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 38ਏ(ਸੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 38ਏ(ਈ) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈ 1996 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੀ.ਈ.ਜੀ.ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਰੀਮਾਂਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ (ਰੀਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਉਹ ਜਾਰੀ ਰਹੀਆਂ ਜੋ 31.12.1996 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਾਗਾਰਜੁਨਾ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ (2008) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 276 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਵੈਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਨਰਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਦੇਬਾਸਿਸ ਦਾਸ (2003) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 557 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

23. ਇਸ ਲਈ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਟੈਚਿਊਟ ਤੋਂ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਟੈਚਿਊਟ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਨੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 38ਏ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ [ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਜੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਦ ਕਿਸੇ ਹਾਸਲ ਜਾਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ।

24. ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਗੈਮਨ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਚੀਫ ਸੈਕਰੇਟਰੀ [(2006) 3 ਐਸਸੀਸੀ 354]; ਅੰਬਾਲਾਲ ਸਰਾਭਾਈ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਅਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ [(2001) 8 ਐਸਸੀਸੀ 397]; ਬ੍ਰਿਹਨ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਗਰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੇਸੀਆਈਟੀਆਰ 1. ਵਾਈਐਸ ਜਗਨੁਰੰਧਰਮਚੰਦਰ ਕੁਲਕਰਨੀ (1960 3 ਐਸਸੀਆਰ 85) ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੂਲ 173ਕਯੂ(2) ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ 2001 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਮਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38ਏ(ਸੀ) ਅਤੇ 38ਏ(ਈ) ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੂਲ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38ਏ(ਸੀ) ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 38ਏ(ਈ) ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

25. ਸ੍ਰੀ ਨਟਰਾਜ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ (ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਕਰੋਨ ਕਰਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗਲਤ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨੇਚਰ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵੀ, ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਰੂਲ 173ਕਯੂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

26. ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏਐਸਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 9 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਲਈ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਜ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

27. ਸ੍ਰੀ ਨਟਰਾਜ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ASG ਨੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਤਾਜ਼ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਛੂਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

28. ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [(1972) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 196] ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਵੈਧ ਜ਼ਬਤੀ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ

ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4)(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4)(ਡੀ) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤੰਤਰ ਵਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਮਾਨ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4)(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।

29. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ASG ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਕਿ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼, ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸੇ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

30. ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲੇ ਲਈ, ਸਬੰਧਿਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

(ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ, 1944)

“ਧਾਰਾ 11. ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਕਾਏ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ। - ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11ਡੀ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1963 (54 ਦੇ 1963) ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸ਼ੁਲਕ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ [ਉਹ ਰਾਸ਼ੀ ਜੋ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਐਕਟ, 1962 (1962 ਦਾ 52) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਕੱਟਣ ਲਈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਰਕਮ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਵਸੂਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਰਕਮ] ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਸੇ ਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਅਜਿਹੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਬਕਾਇਆ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ (ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਜਿਸ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਰ ਰਕਮ, ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਉਤਪਾਦਨ ਯੋਗ ਮਾਲ, ਸਮੱਗਰੀ, ਤਿਆਰੀਆਂ, ਪੌਦੇ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਬਰਤਨ, ਬਰਤਨ, ਔਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖ ਵੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਟੈਚ ਅਤੇ ਵੇਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਆਫ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ

ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

"ਸੈਕਸ਼ਨ 38ਏ. ਨਿਯਮਾਂ, ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੋਧ, ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ। - ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮ, ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼, ਸੋਧਿਆ, ਰੱਦ, ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਜਿਹਾ ਸੋਧ, ਰੱਦ, ਉਤਾਰਨਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ - ਅ) ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਕੁਝ ਵੀ ਮੁੜ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੋਧ, ਰੱਦ, ਉਤਾਰਨਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

b) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਰੱਦ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਮਨਸੂਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਅਧੀਨ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਭੋਗੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਉੱਤੇ; ਜਾਂ

c) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਰੱਦ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਮਨਸੂਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਜਮਾ ਜਾਂ ਅਰਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ, ਦਾਇਤਵ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ; ਜਾਂ

d) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਰੱਦ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਮਨਸੂਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ, ਜ਼ਬਤੀ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ; ਜਾਂ

e) ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ, ਦਾਇਤਵ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਸਜ਼ਾ, ਜ਼ਬਤੀ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਯ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਯ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ, ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ, ਜ਼ਬਤੀ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਸੋਧਿਆ, ਰੱਦ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਮਨਸੂਖ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।"

(ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ, 1944) ਤੋਂ ਲਾਗੂ 08.04.2011

“ਧਾਰਾ 11E.ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਾਇਤਵ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ -

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਸ਼ੁਲਕ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਵਿਆਜ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਕਮ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ, 1956, (1 ਦੇ 1956) ਧਾਰਾ 529A ਵਿੱਚ ਅਨ੍ਹੇਵੇਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਚਾਅ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਐਕਟ, 1993 (51 ਦੇ 1993) ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਐਕਟ, 2002, (54 ਦੇ 2002) ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗੀ।" ਨਿਯਮ 173 Q. ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ- (1) ਜੇ ਕੋਈ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸੀ-

(ਅ) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਉਤਪਾਦਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬ) ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ, ਉਤਪਾਦਿਤ ਜਾਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਤਪਾਦਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ; ਜਾਂ

(ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਉਤਪਾਦਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਸੰਗ੍ਰਹਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(ਦ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੋਵੇ,

ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਉਤਪਾਦਿਤ ਵਸਤੂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ, ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ।

(2) ਜਿੱਥੇ-

(ਅ) ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਸ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਦ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਉਤਪਾਦਿਤ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਡਿਊਟੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਬ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਉਤਪਾਦਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਸ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਦ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਲਾਗੂ ਡਿਊਟੀ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਤਾਂ, ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਅਧੀਨ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਅਧੀਨ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (ਚਾਹੇ ਡਿਊਟੀ ਲਾਗੂ-ਉਲੰਘਣਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਮੌਕੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ), ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਲਿਖਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਮਾਤਾ; ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਕ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾਮਤ:

(i) ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਮੱਗਰੀ, ਆਵਾਜਾਈ, ਜਾਨਵਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਉਤਪਾਦਨ, ਸਟੋਰੇਜ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਚੀਜ਼, ਜਾਂ

(ii) ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪੌਦੇ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਮਿਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਨਯੋਗ ਮਾਲ")

(ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਨਿਯਮ, 1944)

"ਨਿਯਮ 211. ਜ਼ਬਤੀ 'ਤੇ, ਸੰਪਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋਣੀ ਹੈ:"

(1) ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(2) ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ, ਅਤੇ ਹਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।"

ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਨਿਯਮ, 2001 ਦਾ ਨਿਯਮ 28

"ਨਿਯਮ 28. ਜ਼ਬਤ ਸੰਪਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋਣੀ ਹੈ:-"

ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ, ਅਤੇ ਹਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।"

"ਨਿਯਮ 28.ਜ਼ਬਤ ਸੰਪਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋਵੇਗੀ:

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।"

ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮ, 2017 ਦਾ ਨਿਯਮ 28

"ਨਿਯਮ 28.ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ। — (1) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਏਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਤਪਾਦਕ, ਨਿਰਮਾਤਾ, ਗੋਦਾਮ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਆਯਾਤਕਾਰ ਜੋ ਇੱਕ ਚਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੀਈਐਨਵੀਏਟੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ;

(ਅ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਸਮਾਨ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂNONE

(ਬ) ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਮਿਤ ਜਾਂ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਸਮਾਨ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ; ਜਾਂNONE

(ਸੀ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਸਮਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਸਟੋਰੇਜ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਜਾਂNONE

(ਦ) ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,NONE

ਤਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਆਯਾਤਕਾਰ ਜੋ ਇੱਕ ਚਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੀਈਐਨਵੀਏਟੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ, ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ:

(2) ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002

ਧਾਰਾ 2(zc) ਤੋਂ 2(zf)

(zc) "ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(zd) "ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ—

(i) ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬੈਂਕਾਂ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਘ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਜੋ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਅਮੂਰਤ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(ii) ਕੋਈ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਡਿਬੈਂਚਰ ਟਰੱਸਟੀ; ਜਾਂ

(iii) ਕੋਈ ਐਸੈਟ ਰੀਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਐਸੈਟ ਰੀਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੈਟ ਅੱਪ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਸਿਕਿਊਰੀਟੀਜੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਰੀਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(iv) ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੋਈ ਡਿਬੈਂਚਰ ਟਰੱਸਟੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ ਸਿਕਿਊਰੀਟੀਜ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(v) ਕੋਈ ਹੋਰ ਟਰੱਸਟੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿਕਿਊਰੀਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੋਲਡ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ,

ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।]

(ze) "ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ;

(zf) "ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ, ਧਾਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ— (i) ਕੋਈ ਵੀ ਮੋਰਟਗੇਜ, ਚਾਰਜ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ, ਠੋਸ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਰਾਰ ਅਧੀਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਣਭੁਗਤ ਖਰੀਦ ਮੂਲ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਠੋਸ ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਰੈਡਿਟ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਅਮੂਰਤ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਮੂਰਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ, ਜੋ ਅਮੂਰਤ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਹੋਏ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਮੂਰਤ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 13

"13. ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ।—(1) ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਐਕਟ, 1882 (4 ਦੇ 1882) ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 69A ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਮਧਿਆਸਤਤਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੇਠ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੂਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਖਾਤਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਕ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਕਮ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਗੇ।

(4) ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ ਨੂੰ ਰਿਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਪਾਯਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾਮਤ:—

(a) ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਸਮੇਤ ਕਿਰਾਏ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;

(b) ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੈਣਾ ਸਮੇਤ ਕਿਰਾਏ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਰਾਏ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਕਰਜ਼ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇ:

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੂਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਉਸ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੈ ਲਵੇਗਾ ਜੋ ਕਰਜ਼ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ;

(c) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ (ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਰ ਕਹਾਂ ਜਾਵੇਗਾ), ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੇ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ;

(d) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਸਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇ।

(5) ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਕਲੌਜ਼ (d) ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

(6) ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਜਾਂ ਮੈਨੇਜਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(7) ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਰਜਾਈ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਭ ਖਰਚੇ, ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਜੋ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਕਰਜਾਈ ਤੋਂ ਵਸੂਲਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਪੈਸਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ, ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ, ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੈਸੇ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ।

8 .....

9 .....

10 .....

11 .....

12 .....

13 .....

ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002

ਧਾਰਾ 35

“35. ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵਰੀਅਤਾ।—ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਰਦਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਧਨ।”

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

31. ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।

32. ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਸਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ, ਨੇ ਮਿਤੀ 26.03.2007 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਆਰ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤਾਂ, ਪਲਾਂਟ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਯਾਨੀ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਨੂੰ, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ, 1944 ਦਾ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 12.05.2000 ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

33. ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ 12.05.2000 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 173Q(2) ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 38A(c) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 38A(e) ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

34. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਕੇਨਸੁਗਰ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ [(2000) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 536] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ:

"11. ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਕਥਿਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ 10 ਅਤੇ 10-ਏ ਦੇ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 267/77 ਦੀ ਮਿਤੀ 6.8.77 ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ 10 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 27.4.77 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ 15/27ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ, 1977 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੀ-ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁ. 61,41,930 ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

34. (...) ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਜੋੜੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲੱਭਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਰੀਖਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮੰਤਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਜੇਕਰ ਉੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਜਾਂ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਮਿਟਾਏ ਜਾਂ ਛੱਡੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੇ ਵੈਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 10 ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 10 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 10-ਏ ਨਾ ਤਾਂ "ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ" ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ “ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ” ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(51) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ “ਨਿਯਮ” ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਸਟੈਚਯੂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧਾਰਣ ਅਸਰ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸਟੈਚਯੂਟ ਬੁੱਕ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਪਾਸ ਹੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸਟੈਚਯੂਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਦੇ

ਮੌਜੂਦ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਟੈਚਯੂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਚਾਉ ਧਾਰਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਰੋਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਛੱਡਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅੰਤਿਮ ਰਾਹਤ ਛੱਡਣ ਦੇ ਅਸਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਜਾਂ ਖਾਸ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਚਾਉ ਦੀ ਕਿਸਮ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੱਦ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਸਰ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਭੂਤਕਾਲ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਚਾਉ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸਟੈਚਯੂਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਚਾਉ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਨਾ ਰਹੇ ਪਰ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

35. ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ [2010 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਗੁਜਰਾਤ 10656] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਲ 28 ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੇਵਲ "ਸਮਾਨ" ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਜਿਵੇਂ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਰਣ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਮੇਤ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਵਡੋਦਰਾ-II ਨੂੰ ਰੂਲ 173Q (2) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਕਤ ਰੂਲ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਰੂਲ 28 ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 25.02.2006 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼। ਆਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੂਨਿਆਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ 25.02.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ।"

36. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ ਰੂਲ 173Q(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਰੂਲ 173Q(2) ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 38A(c) ਅਤੇ 38A(e) ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰਥਨ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਕੇਨਸੁਗਰ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ [(2000) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 536] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ "ਰੂਲ" ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 38A(c) ਅਤੇ 38A(e) ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਇਸ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 38A(c) ਅਤੇ 38A(e) ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ "ਜਬ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ"। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੂਲ 173Q(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਾਅਦ 12.05.2000 ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ/ਜਿਊਂਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 12.05.2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮ, 2001, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮ, 2002 ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮ, 2017 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮ, 1944 ਦਾ ਰੂਲ 211, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕੁਝ ਵੀ" ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦਕਿ 2002 ਅਤੇ 2017 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੂਲ 28, ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਰੂਲ 211 ਨਾਲ ਪਾਰੀ ਮਟੀਰੀਆ ਹਨ, ਨੇ "ਕੁਝ ਵੀ" ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਸਮਾਨ" ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ, "ਕੁਝ ਵੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦੀ ਵੈਸਟਿੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ

"ਮਾਲ" ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਭੁੱਲ ਦੇ ਬਾਅਦ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173Q(2) ਦੇ ਨਿਯਮ w.e.f. 12.05.2000 ਅਤੇ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 211 ਦੇ ਨਿਯਮ, ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 28 2001 ਦੇ ਨਿਯਮ, 2002 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 28 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 28 2017 ਦੇ ਨਿਯਮ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਲਾਂਟ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਸਰਕਾਰ, ਨਿਯਮ 28 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਮਾਲ" ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਅਧੀਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਇਹ ਉਤਪੱਤੀ, ਵਿੱਚ ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਂਕ (ਸੁਪਰਾ) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਜ਼ਬਤ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ.

37. ਦੂਜੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਕੌਤੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਚਾਰਜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।" ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਚਾਰਜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।

38. ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਯੂ.ਟੀ.ਆਈ. ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ [2006 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਮਦਰਾਸ 1182] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਿਆਂ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ: "25. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਜਿਸਨੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ "ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ" ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

26. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ,

“(i) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਕਸ, ਡਿਊਟੀਆਂ, ਆਦਿ (ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ) ਸਧਾਰਣ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(ii) ਕੇਵਲ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ "ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ" ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(iii) ਚੂੰਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ" ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਦਾਵਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ; ਭਾਵ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦਾਵੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ।

(iv) ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਦਾਵਾ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਬਲ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਯੂਟੀਆਈ ਬੈਂਕ, ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਇੱਥੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਵੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3627 ਦੇ 2007 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, 12.09.2009 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"ਸਿਕਿਊਰਿਟਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਸਿਕੋਮ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2009 (1) ਸਕੇਲ 10 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ 2002 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਰਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

39. ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਦੇਨਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਭੀਖਾਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਸ ਪਾਰੀਖ ਅਤੇ ਅਨਜ. [(2000) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 694] ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਦੇ ਬਕਾਏ (ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ) ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"10. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜਮੀਰ ਦੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜੋਕਰ ਉਹ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਪੈਨ ਹੋਏ ਹੋਣ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

40. ਹੋਰ, ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਿਰੀਗੁੱਪਾ ਸੁਗਰਸ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨਜ. [(2007) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 353], ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"18. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸ਼ੁਗਰ ਉੱਤੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਤਰਣ ਲਈ। ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਗਰ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਤੋਂ ਜਬਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮਾਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਵੈਧ ਤੌਰ ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਜਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਪਾਸ, ਲਿਕੁਇਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਲ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

41. ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਲਾਈਫਸਟਾਈਲ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ [2008 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਬੰਬਈ 137], ਜਿੱਥੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ ਸੀ "ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1944 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਉੱਤੇ ਦਾਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ" ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਧਾਰਾ 35 ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਲਾਅ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਿਆਂ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਈ.ਐਸ.ਆਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਰਾਜ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਈ.ਐਸ.ਆਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਟੀ.ਆਈ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਸੀ. ਐਕਸਾਈਜ਼, ਚੈਨਈ-ਦੋ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਕਸਟਮ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਅਧਿਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਰਬੋਚਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਆਰ.ਐਫ.ਏ.ਈ.ਐਸ.ਆਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਪੂਰਵਕ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

42. ਉਪਰੋਕਤ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ (ਨੰਬਰ 12462/2008) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 17.07.2009 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਆਈ.ਸੀ.ਓ.ਐਮ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਸੀ "ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1951 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ" ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ:

"9. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਮਤਲਬ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਹਨ; ਕਰਜ਼ੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। [ਦੇਖੋ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਾ ਲੈਕਸੀਕਨ ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥਾ ਅਯਿਯਰ (3ਜੀ ਐਡਨ.) ਪੰਨਾ 1147]। ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 13 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 372 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਹ ਸਿਦਾਂਤ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਰਜ਼ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 372 ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਰਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਕਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

43. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁੱਖਤਾ ਰਾਏ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11E ਦੀ 08.04.2011 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1944 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਸੀਸੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ 1944 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਪੌਦਾ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ/ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(zc) ਤੋਂ (zf) ਤੱਕ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਧਾਰਾ 11E ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

44. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਆਈ.ਸੀ.ਓ.ਐਮ. ਲਿਮਿਟੇਡ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11ਈ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ, 08.04.2011 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 1944 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਵੇਗਾ।

45. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਗੱਲ ਸਰਾਹਣਯੋਗ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇਹ ਆਂਤਰਿਕ ਖਾਮੀ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਸ਼ਸਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

46. ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 8-9 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਚਾਰਜ ਜ਼ਬਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੈਧ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

47. ਨਿਸਕਰਸ਼ ਵਜੋਂ, ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ, ਉਕਤ ਨਿਯਮ 173ਕਯੂ(2) ਵਿਧਾਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸਨੂੰ 12.05.2000 ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ, ਯਾਨੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ, ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਹੱਕ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹ ਲਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 08.04.2011 ਤੋਂ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11ਈ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਤੇ ਸਾਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ 1944 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ।

48. ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 26.03.2007 ਅਤੇ 29.03.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਸਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate